

Sámediggi
Sámedigge
Saemiedigkie
Sametinget

Sametings- ordningen

Gäller från

2015

[Sametingsordningen reglerar arbetet i det folkvalda samiska parlamentet. Den innehåller regler som Sametingets presidium och plenumsledamöter har att förhålla sig till inför, under och efter sammanträdet och vid val av presidium, styrelse, nämnder och utskott. Antagen av plenum 2014-09-30—10-02, § 39 och 2015-02-17—19, § 11]

[Regler
för arbetet
i plenum]

Inledande bestämmelser

§ 1 Sametinget är ett folkvalt samiskt parlament. Arbetet i Sametingets plenum regleras av Sametingsordningen.

§ 2 Sametingsordningen kan ändras på två på varandra följande plenum med minst 2/3 majoritet.

§ 3 Sametingsordningen ska fastställas av Sametinget i plenum. Separata arbetsordningar ska finnas för Sametingets övriga organ.

Sametingets offentlighet

§ 4 Sametingets plenum är offentliga. Sametinget får dock besluta att överläggningen i ett visst ärende ska hållas inom stängda dörrar. Ersättarna får närvara vid sådan överläggning, även när de inte tjänstgör. Själva beslutsfattandet ska dock alltid ske offentligt.

Sametingets språk

§ 5 Sametingets språk är samiska och svenska. Vid Sametingets plenum ska tolkning förekomma.

Tid och plats för sammanträde

§ 6 Sametinget fastställer vid det andra plenumet för en ny mandatperiod sammanträdesplan för mandatperioden samt för året då sametingsval hålls. Sametinget ska hålla minst tre plenum under varje kalenderår.

§ 7 Ordföranden får, efter samråd inom presidiet och med styrelsen, bestämma annan tid och plats för visst plenum när det föreligger särskilda skäl för det.

§ 8 Ordföranden får, efter samråd inom presidiet och med styrelsen, undantagsvis ställa in ett plenum, när det föreligger särskilda skäl för det.

§ 9 Inställelse av eller ändring av tid och plats för ett plenum meddelas skriftligt till ledamöterna. Allmänheten informeras särskilt.

Extra plenum

§ 10 Extra plenum ska hållas, om styrelsen eller minst en tredjedel av Sametingets ledamöter begär det eller om ordföranden anser att det behövs.

§ 11 En begäran om extra plenum ska göras skriftligen hos ordföranden och ska innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas bli behandlade.

§ 12 Ordföranden bestämmer, efter samråd inom presidiet och med styrelsen, tid och plats för det extra plenumet.

Kallelse till sammanträde

§ 13 Ordföranden utfärdar kallelse.

§ 14 Kallelse ska vara skriftlig och ange tid och plats för plenumet samt de ärenden som ska behandlas.

§ 15 Kallelse och handlingar ska sändas ut senast två veckor före plenum.

§ 16 Kallelse till ersättare ska särskilt ange om den gäller tjänstgöring för ledamot som anmält förhinder eller utgör kallelse enbart för kännedom.

§ 17 Kallelse ska senast två veckor före plenum anslås på Sametingets anslagstavla.

§ 18 Uppgift om tid och plats ska före plenum informeras för allmänheten i de media som presidiet anser lämpligt.

Hinder för tjänstgöring

Ersättares tjänstgöring

§ 19 En ledamot som är förhindrad att delta i ett helt plenum eller i del av ett plenum, ska snarast anmäla förhinder till sametingskansliet. Kansliet inkallar därefter den ersättare som står i tur att tjänstgöra. För sådan kallelse gäller inget tidskrav. Om tiden medger det, ska ersättaren dock kallas skriftligen.

§ 20 Om en ledamot utan föregående anmälan uteblir från ett plenum eller får förhinder att vidare delta i ett pågående plenum, kallar ordföranden in den ersättare som är tillgänglig i följsamhet med valresultatet.

§ 21 En ledamot som inställer sig under ett pågående plenum eller till fortsatt plenum har rätt att tjänstgöra, även om en ersättare trätt in i ledamotens ställe.

§ 22 En ersättare som börjar tjänstgöra har alltid företräde framför annan ersättare oberoende av turordningen.

§ 23 En ersättare som avbryter tjänstgöringen på grund av jäv i ett ärende, får åter tjänstgöra, sedan ärendet handlagts.

§ 24 Ordföranden bestämmer när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under pågående plenum. Endast om det föreligger särskilda skäl, bör sådant inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

Ärenden och handlingar

Turordning vid handläggningen

§ 25 Ordföranden bestämmer, efter samråd med presidiet, när Sametinget ska behandla ett ärende.

§ 26 Styrelsens och övriga nämnders förslag till beslut eller yttranden i de ärenden som tagits in i kallelsen ska tillställas varje ledamot och ersättare före plenumet.

§ 27 Ordföranden bestämmer vilka handlingar som i övrigt ska tillställas ledamöter och ersättare före plenumet.

§ 28 Handlingar i varje ärende ska finnas tillgängliga för allmänheten i plenumslokalen under plenumet.

§ 29 Interpellationer och frågor ska tillställas ledamöter och ersättare före det plenum vid vilket de avses bli ställda.

§ 30 Plenum behandlar ärendena i den turordning som de tagits upp i kallelsen.

§ 31 Plenum kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

§ 32 Ordföranden bestämmer, när under ett plenum ett ärende ska behandlas som inte finns med i kallelsen.

§ 33 Sametinget får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett plenum för att återuppta det senare under plenumet.

Allmänpolitisk debatt

§ 34 Ordföranden ska efter samråd med presidiet bestämma tid för allmänpolitisk debatt. Regler och principer för den allmänpolitiska debatten utformas av presidiet.

Närvarorätt/yttranderätt

§ 35 Ersättare, som ej tjänstgör för frånvarande ledamot, har närvarorätt men ej yttranderätt och beslutsrätt.

Ärenden i Sametinget

§ 36 Ärenden i Sametinget får väckas av

- a) styrelsen,
- b) en nämnd,
- c) en ledamot eller flera ledamöter genom motion.

§ 37 Innan ett ärende avgörs av Sametinget, ska det ha beretts av styrelsen eller av en nämnd, vars verksamhetsområde ärendet berör. Styrelsen ska dock alltid yttra sig i ett ärende som beretts av en annan nämnd.

§ 38 Om Sametinget inte beslutar någonting annat, avgör styrelsen hur de ärenden som Sametinget ska behandla ska remitteras.

§ 39 Styrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller tjänsteman att besluta om remiss av sådana ärenden.

§ 40 Ett brådskande ärende får avgöras, trots att ärendet inte har beretts, om samtliga närvarande ledamöter är ense om beslutet.

§ 41 En motion ska beredas så, att Sametinget kan fatta beslut inom ett år från det att motionen väcktes.

§ 42 Sametinget får förrätta val utan föregående beredning. Ärende om avsägelse från förtroendeuppdrag behöver inte beredas.

Upprop

§ 43 En uppropslista som utvisar de ledamöter och ersättare som tjänstgör ska finnas tillgänglig under hela plenumet.

§ 44 Vid öppnandet av ett plenum låter ordföranden förrätta upprop enligt uppropslista.

§ 45 Upprop förrättas också i början av varje ny plenumsdag, vid fortsatt plenum och när ordföranden anser att det behövs.

Talarordning och övriga ordningsfrågor

§ 46 Ordföranden fördelar ordet i den ordning ledamöterna anmält sig. Ordföranden får bestämma, efter samråd inom presidiet, begränsning av tillgänglig tid för dels varje ärende och dels för antalet inlägg från ledamöterna. Därvid får skillnad göras mellan olika kategorier såsom föredragande, partiledare alternativt företrädare för parti. Envar som begär ordet får tala i minst fyra minuter minst en gång.

§ 47 Ledamot har också rätt till ett kort inlägg till ett genmäle med anledning av vad en talare anfört. Inlägget görs omedelbart efter den talare som har ordet, då begäran om att få göra inlägget framställts. Ordföranden avgör om det föreligger replikrätt eller ej.

§ 48 Om någon i sitt yttrande avlägsnar sig från ämnet och inte efter tillsägelse från ordföranden rättar sig, får ordföranden ta ifrån ledamoten ordet. I övrigt får ingen avbryta en talare under anförandet.

§ 49 Ordföranden kan utvisa den som uppträder störande och ej rättar sig efter tillsägelse.

§ 50 Uppstår oordning, som ordföranden ej kan avstyra, får ordföranden upplösa plenumet.

§ 51 Om ordföranden anser att det behövs, ska den ledamot som har framställt ett yrkande avge det skriftligt. Yrkandet ska läggas fram senast i anslutning till föredragningen.

Hur ärenden avgörs

§ 52 När överläggningen är avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden, som framställts och kontrollerar att de har uppfattats rätt. Därefter får inte något yrkande ändras eller återtas, om inte Sametinget beslutar medge det enhälligt.

§ 53 Ordföranden lägger fram förslag till beslut. Förslagen ska utformas så, att de kan besvaras med ja eller nej. Ordföranden redovisar därefter sin uppfattning om vad som har beslutats och befäster beslutet med ett klubbslag, om inte omröstning begärs.

§ 54 Ett ärende ska bordläggas, om det begärs av minst en tredjedel av de närvarande ledamöterna. För bordläggning i fråga om val eller tidigare bordlagt ärende krävs dock enkel majoritet. Ett ärende ska återremitteras om Sametinget med minst enkel majoritet så beslutar.

§ 55 Ett bordlagt ärende ska behandlas på Sametingets nästa plenum, om Sametinget inte med minst enkel majoritet beslutar något annat.

§ 56 Yrkanden om bordläggning eller återremiss ska prövas före andra yrkanden.

§ 57 Ledamot som deltagit i beslutet i ett ärende får reservera sig mot beslutet. Reservationen ska anmälas innan plenumet avslutas. Om skriftlig reservation avges, måste den föreligga senast vid tidpunkten för protokollets justering.

§ 58 Ledamot som deltagit i beslutet i ett ärende kan få särskilt yttrande som bilaga till protokollet, om Sametinget så beslutar.

§ 59 Ledamot som vill avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden, innan debatten är avslutad. Den som inte gjort sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om Sametinget fattar det med acklamation.

§ 60 Ordföranden är dock alltid skyldig att rösta, när det behövs för att ärendet ska kunna avgöras.

§ 61 Om omröstning begärs, ska den ske öppet utom i ärenden som avser val.

§ 62 När omröstning genomförs, biträds ordföranden av de två ledamöter som utsetts att justera protokollet.

§ 63 Omröstningarna genomförs så, att ledamöterna avger sina röster efter upprop. Uppropet sker efter upppropslistan. Ordföranden avger alltid sin röst sist.

§ 64 Sedan omröstningen avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon avge sin röst. Inte heller får någon ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

§ 65 Om det uppstår oenighet om resultatet av en öppen omröstning, ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

§ 66 Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst. I ärenden som avser val fattas dock beslutet genom lottning.

§ 67 En valsedel som avlämnas vid slutet omröstning ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten. En valsedel är ogiltig, om den upptar

- a) namn på någon som inte är valbar,
- b) flera eller färre namn än det antal personer som ska väljas,
- c) ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

§ 68 Ordföranden ska vägra att lägga fram förslag till beslut, om förslaget innebär att ett nytt ärende väcks.

Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

§ 69 Om Sametinget inte hinner slutföra ett plenum på den utsatta plenumsdagen, kan Sametinget besluta att förlänga tiden för plenumet om särskilda skäl föreligger.

Ledamöternas initiativrätt

Motioner

- § 70** En motion ska vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en eller flera ledamöter.
- § 71** Ämnen av olika slag får inte upptas i samma motion.
- § 72** En motion väcks genom att den ges in till sametingskansliet. Den kan också lämnas vid Sametingets plenum.
- § 73** En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett plenum.
- § 74** Motioner ska anmälas vid plenum.
- § 75** Styrelsen ska på Sametingets sista plenum under verksamhetsåret redovisa de motioner vilkas beredning då ännu ej slutförts.

Interpellationer och frågor

- § 76** Interpellationer ska avse ämnen inom Sametingets verksamhets- och ansvarsområde. De får dock inte avse ärenden som rör myndighetsutövning mot någon enskild.
- § 77** En interpellation ska ha ett bestämt innehåll och vara försedd med motivering. Den bör ställas endast i angelägenhet av större intresse.
- § 78** Sametingets ordförande beslutar efter samråd med presidiet om en interpellation och fråga får ställas.
- § 79** En interpellation och fråga får ställas till ordföranden i styrelsen eller annan nämnd, där ordföranden i nämnden är ordinarie ledamot i Sametingets plenum.
- § 80** En interpellation ska vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en ledamot. Den ska ges in till sametingskansliet senast fyra veckor före det plenum vid vilket ledamoten avser att ställa den.
- § 81** En interpellation ska besvaras senast under det plenum som följer närmast efter det då interpellationen ställdes.
- § 82** Ett svar på en interpellation ska vara skriftlig.
- § 83** Den ledamot som ställt interpellationen ska få del av svaret senast fjorton dagar före det plenum, då svaret ska lämnas.
- § 84** En fråga ska ha ett bestämt innehåll. Den får vara försedd med en kort inledande förklaring.
- § 85** En fråga ska vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en ledamot. Den ska ges in till sametingskansliet senast fyra veckor före det plenum vid vilken ledamoten avser att ställa den.
- § 86** Vad som ovan sägs om interpellation gäller i tillämpliga delar också på fråga. Svar på fråga behöver dock inte vara skriftlig.
- § 87** När en fråga besvaras, får bara den som ställer frågan och den som svarar delta i överläggningen.

Frågestund

- § 88** Det samiska folket ska beredas tillfälle att ställa frågor vid följande plenum med Sametinget:
- när tinget behandlar årsredovisningen,
 - när tinget behandlar budgeten,
 - vid andra frågor enligt särskilt beslut av Sametinget.
- § 89** I kungörelsen om dessa plenum ska anges, att frågestund ska förekomma.

§ 90 Under frågestunden får någon överläggning inte förekomma.

§ 91 Ordföranden bestämmer, efter samråd inom presidiet, hur lång tid frågestunden får ta och hur den ska genomföras.

Beslutsförhet

§ 92 Sametinget får handlägga ett ärende bara om mer än hälften av ledamöterna är närvarande.

Protokollets utformning

§ 93 Vid Sametingets sammanträden ska föras protokoll. Det sker på ordförandens ansvar.

§ 94 Protokollet ska redovisa vilka ledamöter och ersättare som tjänstgjort och vilka ärenden som Sametinget handlagt.

§ 95 Protokollet ska för varje ärende redovisa:

- a) vilka förslag och yttranden som lagts fram och inte tagits tillbaka,
- b) i vilken ordning som ordföranden lagt fram förslag till beslut (proportionsordningen),
- c) genomförda omröstningar och hur de utfallit,
- d) vilka beslut som fattats,
- e) vilka ledamöter som deltagit i besluten och hur de röstat vid öppna omröstningar,
- f) vilka reservationer som anmälts mot besluten och vilka särskilda yttranden Sametinget godkänt som bilagor.

§ 96 I protokollet ska anges vilka interpellationer och frågor som ställts och vilka interpellationer och frågor som besvarats.

§ 97 Ett protokoll ska justeras senast fjorton dagar efter plenum på det sätt som Sametinget bestämt.

§ 98 Protokollet justeras av ordföranden och minst två ledamöter.

§ 99 Om två eller flera ledamöter fungerat som ordförande under ett plenum, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av besluten som ordföranden lett av beslutsfattandet.

§ 100 Sametinget får besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt, innan Sametinget justerar den.

§ 101 Senast två veckor efter ett plenum, ska det justerade protokollet tillkännages på sametingskansliets anslagstavla. Tillkännagivandet ska finnas anslaget under tre veckor.

§ 102 Bevis om anslagsdagen ska antecknas på protokollet eller utfärdas särskilt.

Sametingets presidium

§ 103 Vid Sametingets första plenum efter ett sametingsval väljs bland ledamöterna en ordförande samt tre vice ordförande, som tillsammans utgör Sametingets presidium. Tiden för uppdragen är fram till första plenum efter kommande sametingsval.

§ 104 Tills presidievalen har förrättats, tjänstgör den som varit ledamot av Sametinget längst tid (ålderspresidenten). Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot, ska den till levnadsåren äldste av dem vara ålderspresident.

§ 105 Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, ska Sametinget snarast välja en ny ledamot för uppdraget.

§ 106 Om samtliga i presidiet är förhindrade att tjänstgöra, fullgör ålderspresidenten ordförandens uppgifter till dess Sametinget utsett tillfällig ordförande.

Valbarhet i styrelse och nämnder

§ 107 Styrelse och valberedning ska väljas bland Sametingets ledamöter.

§ 108 Ledamöter i övriga nämnder ska vara valbara.

Utskotten

§ 109 Sametinget tillsätter inom sig för varje valperiod sakutskott. Utskotten tillsätts senast vid Sametingets andra plenum vid ny valperiod.

Utskottens ledamöter

§ 110 Varje utskott ska bestå av lägst tre ledamöter och tillsättas proportionellt.

Ärendefördelning mellan utskotten

§ 111 Sakutskotten bereder ärenden inom sitt ansvarsområde. Sametingets styrelse föreskriver efter vilka grunder övriga ärenden ska fördelas mellan utskotten.

Utskottssammanträden

§ 112 Ett utskott sammanträder när plenumsarbetet kräver det. Ett utskott ska sammanträda bakom stängda dörrar. Utskottet får dock besluta att ett sammanträde ska vara offentligt, helt eller delvis, om det gäller att inhämta upplysningar.

Valberedning

§ 113 På det första plenumet med det nyvalda Sametinget väljer tinget en valberedning för mandatperioden. Valberedningen består av högst sju ledamöter med ersättare. Bland ledamöterna väljer Sametinget vid samma tillfälle en ordförande och en vice ordförande.

§ 114 Valberedningen ska lägga fram förslag i alla de valärenden som tinget ska behandla med undantag av val till valberedningen.

§ 115 Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

Valsätt

§ 116 Vid val av nämnder samt val av Sametingets presidium ska proportionellt valsätt (1992:339) tillämpas om minst en tredjedel av de närvarande ledamöterna så begär. Vid val av styrelse ska parlamentariskt valsätt tillämpas om majoriteten så begär.

Återkallande av uppdrag

§ 117 Sametinget får återkalla uppdragen för förtroendevalda i styrelsen eller i en nämnd när den politiska majoriteten i styrelsen eller nämnden inte längre är densamma som i Sametinget. Sametinget får återkalla vice ordförandes uppdrag.